

СВІНЦІЦЬКИЙ АНАТОЛІЙ СТАНІСЛАВОВИЧ (ДО 70-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ)

2 травня 2018 року виповнилося 70 років від дня народження головного редактора науково-практичного видання «Практикуючий лікар», завідувача кафедри внутрішніх хвороб стоматологічного факультету Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, доктора медичних наук, професора Анатолія Станіславовича Свінціцького.

Народився Анатолій Станіславович на Житомирщині. У 1963 році після закінчення з похвальною грамотою 8-ми класів школи вступив до Житомирського фармацевтичного училища. В 1966 році у рамках виробничої практики брав участь в науковій експедиції з вивчення поширення осоки парвської (*Carex brevicollis*) на Поділлі.

В 1967 році після закінчення з відзнакою училища був призваний до лав армії. Спочатку службу проходив у навчальному підрозділі в Чернігові, а з грудня 1967 року — у Ленінграді (нині — Санкт-Петербург) на посаді начальника аптеки однієї з військових частин. Саме в цей період під впливом спілкування з військовими медиками і спостереження за їх роботою у нього формується рішення стати лікарем.

В 1969 році Анатолій Станіславович вступає до Київського медичного інституту (нині — Національний медичний університет імені О.О. Богомольця) на лікувальний факультет. Уже з першого курсу відмінне навчання поєднує з активною роботою в студентських громадських організаціях і наукових гуртках. Після завершення 4-го курсу він проходив виробничу практику в клініці медичного факультету Лейпцизького університету (Німецька Демократична Республіка).

В 1975 році А.С. Свінціцький отримав диплом про вищу освіту з відзнакою, був занесений до Золотої книги пошани та рекомендований на наукову роботу на кафедру госпітальної терапії № 2 (нині — кафедра внутрішніх хвороб стоматологічного факультету), яку очолював професор А.П. Пелешук. Цей видатний клініцист відіграв вирішальну роль в долі Анатолія Станіславовича: як у виборі за лікарський фах терапевтичного напрямку,

так і щодо становлення як лікаря, педагога та вченого. З того часу в стінах рідної alma mater він понад 40 років успішно займається науковою, навчально-методичною, лікувально-консультативною, виховною та громадською роботою.

Під час навчання в клінічній ординатурі Анатолій Станіславович почав роботу над кандидатською дисертацією на тему: «Функциональное состояние миокарда и его изменения в процессе лечения у больных инфекционно-аллергической формой бронхиальной астмы», яку успішно захистив у 1981 році.

В 1977 році він обраний на посаду асистента, у 1985 році — доцента, а з 1990 року — завідувач кафедри. У 1981-1987 роках працював заступником декана І лікувального факультету.

В 1991 році захистив докторську дисертацію на тему: «Состояние гастродуоденальной системы при основных ревматических заболеваниях», а у 1995 році йому було присвоєно вчене звання «професор».

У вересні 2005 року професор А.С. Свінціцький призначений деканом з інтернатури та підвищення кваліфікації лікарів, а з березня 2008 року по лютий 2013 року обіймав посаду проректора з науково-педагогічної, лікувальної роботи та післядипломної освіти Національного медичного університету імені О.О. Богомольця.

Нині Анатолій Станіславович є відомим в Україні та за її межами вченим у низці галузей внутрішньої медицини (ревматології, гастроентерології, пульмонології) та педагогіки вищої медичної освіти. Він проявив себе як здібний, цілеспрямований вчений-клініцист, який є гідним продовжувачем славетних традицій київської

школи терапевтів. Наукові роботи професора А.С. Свінціцького характеризуються оригінальністю, високим методичним рівнем і прикладним значенням.

Основні його наукові дослідження стосуються вивчення особливостей виникнення та перебігу патології органів шлунково-кишкового тракту в умовах супутнього ураження опорно-рухового апарату та дії радіоактивного чинника, а також розробки сучасних алгоритмів діагностики та лікування цих коморбідних станів. Він першим описав особливості ураження слизової оболонки шлунка у хворих на ревматоїдний артрит.

Анатолій Станіславович одним із перших у вітчизняній медичній науці та практиці започаткував вивчення гастропатій, асоційованих із прийманням нестероїдних протизапальних препаратів, й донині продовжує вказаний напрям.

Під його керівництвом виконані науково-дослідні роботи прикладного значення, результати яких дали можливість підвищити ефективність лікування ерозивно-виразкових уражень верхніх відділів травного тракту, зменшити частоту ускладнень фармакотерапії ревматичних захворювань у хворих із супутньою гастродуоденальною патологією, удосконалити діагностику та здійснювати диференційоване лікування гастроєзофагеальної рефлюксної хвороби та патологічного гастроєзофагеального рефлюксу, модифікувати морфологічний метод виявлення *H. pylori*, оптимізувати діагностику та терапію ерозій шлунка при захворюваннях жовчних шляхів, розробити ефективні стратегії ведення пацієнтів з різними типами функціональної диспепсії, покращити результати лікування осіб з артеріальною гіпертензією у поєднанні з хронічною ішемією мозку тощо.

У доробку Анатолія Станіславовича понад 850 наукових праць, в т.ч. 64 підручники, монографії, навчальні посібники, довідники, 35 патентів. Основними з них є такі: підручники «Внутрішня медицина» (українською (2008, 2009) і російською (2008, 2010) мовами), «Фармакотерапія» (2012), «Сімейна медицина» (українською (2013), російською (2015), англійською (2016) мовами), «Внутрішня медицина: поради лікарю загальної практики» (2014), посібники «Госпітальна терапія. Частина I (пульмонологія, кардіологія, ревматологія)» (1993), «Госпітальна терапія. Частина II (гастроентерологія, нефрологія, гематологія)» (1994), «Енциклопедія сімейного врача» (1995), «Гастроентерологія» (1995), «Нефрологія» (1995), «Ревматологія» (1996), «Фармакотерапевтичний справочник гастроентеролога» (2000), «Рецептурный справочник врача» (2003), «Внутрішні хвороби: навчальний посібник у 10 частинах» (2004), «Діагностика та лікування поширених захворювань органів травлення» (2004, 2007), «Ревматичні хвороби та синдроми» (2006),

«Рациональная диагностика и фармакотерапия заболеваний органов дыхания» (2007, 2013), «Діагностика та лікування захворювань системи крові» (2010), «Пороки серця в практиці сімейного лікаря» (2010), «Практикум з внутрішньої медицини» (2010), «Гастроєзофагеальна рефлюксна хвороба» (2011), «Жовчний рефлюкс у клінічній практиці» (2012), «Діагностика та лікування хвороб нирок» (2014), «Діагностика та лікування ревматичних захворювань» (2017), монографії «Кардиопротекторы» (2005), «Феномен академічної школи Вадима Миколайовича Іванова» (2009), «Остеоартроз: генезис, діагностика, лікування» (2009), «Псориатический артрит (вопросы генезиса, диагностика и лечение)» (2009), «Нестероїдні протизапальні препарати: ефективність, доступність і прийнятність для пацієнта» (2011), «Патріарх київської школи внутрішньої медицини Анатолій Петрович Пелешук (до 100-річчя від дня народження)» (2013), «Лікар світлої мудрості (до 100-річчя від дня народження Анатолія Петровича Пелешука): біобібліографічний показчик» (2013), «Синдром подразненого кишечника: от патогенеза к лечению» (2014) тощо. Крім того, професор А.С. Свінціцький є співавтором і головним редактором порталу для лікарів «eMPendium: внутрішні хвороби» (<http://empendium.com/ua>), розробником Державного формуляру лікарських засобів і низки медико-технологічних документів за темами: «Гастроєзофагеальна рефлюксна хвороба», «Хронічний панкреатит», «Пептична виразка шлунка і дванадцятипалої кишки», «Неалкогольна жирова хвороба печінки», «Алкогольна хвороба печінки», «Аутоімунний гепатит», «Цироз печінки та його ускладнення», «Ревматоїдний артрит» тощо.

Він створив потужну терапевтичну школу. Під його безпосереднім керівництвом підготовлено та захищено 4 докторські й 27 кандидатських дисертаційних робіт, нині виконуються 2 докторські та 4 кандидатські дисертації.

Анатолій Станіславович бере активну участь у громадській роботі. Наразі він є головою Українського товариства лікарів польського походження при Спільці поляків України, членом Президії Асоціації ревматологів України, Правління Українського товариства терапевтів, проблемної комісії МОЗ та НАМН України «Гастроентерологія», консультативно-експертної групи з розробки розділу «Ревматологія. Лікарські засоби» Державного формуляру лікарських засобів, спеціалізованих вчених рад Д 26.616.01 з кардіології та ревматології при ДУ «Національний науковий центр «Інститут кардіології імені М.Д. Стражеска» НАМН України» і Д 26.003.08 з внутрішніх хвороб, гастроентерології, кардіології та ревматології при Національному медичному університеті імені О.О. Богомольця. Окрім цього, протя-

гом багатьох років професор А.С. Свінціцький був консультантом Державного експертного центру МОЗ України, членом Центрального формулярного комітету МОЗ України, Координаційної ради з післядипломної освіти МОЗ України, робочої групи МОЗ України з підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу, підкомісії з післядипломної медичної освіти Науково-методичної комісії післядипломної освіти МОН України, Координаційної ради з науки та інновацій за напрямом «Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань» Державного агентства з питань науки, інновацій та інформатизації України, Правління Спільки поляків України і Товариства житомирян тощо.

З 1999 року Анатолій Станіславович є координатором навчальної програми спільного проекту МОЗ України та благодійного фонду «Діти Чорнобіля» федеральної землі Нижня Саксонія (Федеративна Республіка Німеччина). За роки співпраці Україна безкоштовно отримала 150 апаратів ультразвукової діагностики, у межах проекту під керівництвом А.С. Свінціцького спільно з німецькою стороною здійснено підготовку понад 1700 фахівців з ультразвукової діагностики.

Протягом 2003-2006 років він був позаштатним консультантом Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я, материнства і дитинства. Брав участь у розробці низки законопроектів з питань медицини, організував поїздки делегації Верховної Ради України до Варшави для ознайомлення з досвідом роботи лікарського самоврядування у системі лікарських палат Республіки Польща. Нині підтримує тісні наукові та творчі зв'язки з навчальними, науковими і лікувальними закладами багатьох країн світу.

Професор А.С. Свінціцький є головним редактором науково-практичного видання «Практикуючий лікар», а також членом редакційних рад та колегій багатьох інших медичних журналів: «Medycyna Praktyczna» (Республіка Польща), «Reumatologia/Rheumatology» (Республіка Польща), «Developmental Period Medicine (Medycyna Wieku Rozwojowego)» (Республіка Польща), «Ginekologia i Położnictwo» (Республіка Польща), «Український ревматологічний журнал», «Український пульмонологічний журнал», «Сучасна гастроентерологія», «Гастроентерологія», «Запорізький медичний журнал», «Східноєвропейський журнал внутрішньої та сімейної медици-

ни», «Актуальні проблеми нефрології», «Клінічна фармація», «Сучасні інфекції», «Туберкульоз, легеневі хвороби, ВІЛ-інфекція», «Клиническая инфектология и паразитология», «Літопис травматології та ортопедії», «Сучасні аспекти військової медицини», «Львівський клінічний вісник», «Український науково-медичний молодіжний журнал» тощо.

За вагомий внесок у розвиток медичної науки і практики та високий професіоналізм його обрано дійсним членом Польської академії медицини (1998), Всесвітньої академії медицини імені Альберта Швейцера (1999), Академії наук вищої школи України (2007) та відзначено премією імені Ф.Г. Яновського НАН України (1997), нагрудним знаком «Відмінник освіти України» (1998), подяками голови Київської міської державної адміністрації (2001) і Варшавської лікарської палати (2015), почесними грамотами Київського міського голови (2002), Міністерства охорони здоров'я України (2004, 2007, 2009), голови Житомирської обласної державної адміністрації (2005), відзнаками Київського міського голови «Знак Пошани» (2004), «Fellow Royal Scientist» Міжнародної колегії кардіологів (2010), «Гордість медицини України» Українського медичного клубу (2016), медалями «В честь 1500-летия г. Киева» (1981), імені Альберта Швейцера (1998), імені М.Д. Стражеска «За заслуги в охороні здоров'я» НАМН України (2001), Миру в пам'ять про Нагасакі Всесвітньої академії медицини імені Альберта Швейцера (2005), імені Є. Москви Варшавської лікарської палати (2011), імені д-ра Вл. Беганського Ченстоховського лікарського товариства (2011), «Laudabilis» Варшавської лікарської палати (2013), «Gloria Medicinae» Польського лікарського товариства (2013), «Gratiarum Actio» Польського ревматологічного товариства, Інституту ревматології у Варшаві, журналу «Reumatologia/Rheumatology» (2013), Міжнародною премією суспільної довіри «Golden OTIS» (2013), Кавалерським хрестом ордену «За заслуги перед Республікою Польща» (2014) тощо.

Редколегія науково-практичного видання «Практикуючий лікар», колектив кафедри внутрішніх хвороб стоматологічного факультету Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, колеги, учні, друзі щиро вітають Анатолія Станіславовича з ювілеєм і бажають йому міцного здоров'я, невичерпної енергії, успіхів, добра та благополуччя на довгі роки!